

Zadeva C-458/21

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

22. julij 2021

Predložitveno sodišče:

Kúria (vrhovno sodišče, Madžarska)

Datum predložitvene odločbe:

17. junij 2021

Vlagateljica revizije:

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

Nasprotna stranka:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (nacionalna davčna in carinska uprava, direktorat za pritožbe, Madžarska)

KÚRIA

[...] (ni prevedeno)

Sklep

[...] (ni prevedeno)

Predmet spora: tožba v upravnem sporu z davčnega področja.

Vlagateljica revizije: tožena stranka v postopku na prvi stopnji

Nasprotna stranka v postopku z revizijo: tožeča stranka v postopku na prvi stopnji

[...] (ni prevedeno)

Izrek

Kúria (vrhovno sodišče, Madžarska) [...] (ni prevedeno) na podlagi člena 267[, prvi odstavek,] (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije pri Sodišču Evropske

unije uvaja postopek za predhodno odločanje o razlagi člena 132(1)(c) Direktive Sveta 2006/112/ES [z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost].

Kúria (vrhovno sodišče) prosi Sodišče, naj sprejme predhodno odločbo o naslednjem vprašanju:

Ali je treba člen 132(1)(c) Direktive [Sveta] 2006/112/ES [z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost] razlagati tako, da je DDV oproščena storitev, ki jo uporablja [zavarovalnica] in je namenjena:

- preverjanju pravilnosti diagnoze resne bolezni, diagnosticirane pri zavarovanem posamezniku, in
- iskanju najboljših razpoložljivih zdravstvenih storitev za ozdravitev zavarovanega posameznika, ter
- zagotovitvi zdravljenja v tujini v primeru, da je to krito z zavarovalno polico in če zavarovanec to zahteva?

[...] (ni prevedeno) [postopkovni element nacionalnega prava]

Obrazložitev

Dejansko stanje v postopku v glavni stvari

[1] Zavarovalnica, ki je tožeča stranka, od septembra 2012 trži vrsto produktov za življenjsko in zdravstveno zavarovanje, v okviru katerih se zaveže, da bo pod določenimi pogoji zagotovila zdravljenje v tujini, če zavarovanec trpi zaradi ene od naslednjih petih resnih bolezni: rak, bolezen, ki zahteva kirurški poseg z obvodom koronarne arterije, okvara srčnih zaklopk, bolezen, ki zahteva nevrokirurški poseg, ter bolezen, ki zahteva presaditev organov in tkiv z živega darovalca. Dokument, imenovan „Posebni pogoji zdravstvenega zavarovanja Best Doctors®“ (v nadaljevanju: Posebni pogoji), vsebuje pravila, v katerih so opredeljeni posebni pogoji zavarovalne police. V skladu s točko 4(a) Posebnih pogojev je uporaba InterConsultation („drugo zdravniško mnenje“ v skladu s poimenovanjem v Posebnih pogojih, v nadaljevanju: IC) predpogoj za uporabo storitev zdravljenja v tujini. FindBestCare (v nadaljevanju: FBC) je sestavni del zdravstvene oskrbe v tujini. Točka 2(p) Posebnih pogojev vsebuje opis IC, točka 2(m) tega dokumenta vsebuje opredelitev FBC in v njeni točki 13 so opisane faze postopka uveljavljanja zahtevka za izplačilo zavarovalnine.

[2] Tožeča stranka je 13. septembra 2012 za zagotovitev zavarovalnih storitev z družbo Best Doctors España, S. A. U. (v nadaljevanju: španska družba), ki je

španska članica mednarodne skupine podjetij Best Doctors®, sklenila pogodbo o sodelovanju (v nadaljevanju: pogodba o sodelovanju) z namenom uporabe storitve potrjenih zdravstvenih podatkov. V skladu z navedeno pogodbo tako imenovane „Storitve Best Doctors“ sestavljata dva elementa: IC in FBC. V okviru storitve IC zdravniki iz skupine Best Doctors® ponovno preučijo zdravstvene podatke zavarovanca, pri čemer se opirajo na dokumentacijo, ki jim je predložena, da bi ugotovili, ali ima ta pravico do zavarovalnih storitev. V skladu s pogodbo storitev ni mogoče uporabljati v primeru akutnih bolezni ali kadar gre za bolezni, ki jih „lokalni“ zdravstveni delavec še ni preiskal. V okviru storitve FBC navedena španska družba v primeru, da zavarovanje zavarovanca to krije, v imenu zavarovanca uskladi sestanek z izvajalci zdravstvenih storitev, organizira zdravljenje (sprejem, razgovore), hotelsko nastanitev in potovanje, zagotovi storitev zdravstvene oskrbe in preverja ustreznost zdravljenja. Poleg navedenega vodi obravnavo in plačilo zdravniških honorarjev v skladu s pogodbami, podpisanimi z izvajalci zdravstvenih storitev. Ne prevzema niti stroškov potovanja in nastanitve niti stroškov opravljene zdravstvene nege. Storitve FCB ni mogoče uporabiti za zdravljenja na Madžarskem [pogodba o sodelovanju, priloga A, točki 1 in 2].

- [3] Tožeča stranka v skladu s pogodbo o sodelovanju plača letno premijo za Storitve Best Doctors za vsakega zavarovanca, ki jo plačuje z enako frekvenco, kot ji zavarovanci plačujejo svojo premijo [pogodba o sodelovanju, točka E].
- [4] V obdobju med oktobrom in decembrom 2012 je navedena španska družba izdala tri račune za plačilo storitev, v zvezi s katerimi tožeča stranka ni prevzela plačila davka na dodano vrednost (DDV).
- [5] V obdobju, ki je predmet spora, tožeča stranka ni uporabila nobene storitve Best Doctors®, ki jo je opravila španska družba, še naprej pa je morala plačevati premije, kar je tudi izvedla.
- [6] Z odločbo z dne 5. maja 2016 [...] (ni prevedeno), sprejeto na podlagi inšpekcijskega pregleda, ki ga je izvedel Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága (nacionalni davčni in carinski urad, direktorat za velike davčne in carinske zavezance, Madžarska); [...] pri tožeči stranki kot davčnem zastopniku zadevne skupine, da bi naknadno preveril napovedi za odmero DDV za obdobje od 1. maja do 31. decembra 2012, je bilo tožeči stranki naloženo plačilo 1.059.000 forintov razlike davka, 529.000 forintov davčne globe, 178.000 forintov zamudnih obresti in 20.000 forintov globe zaradi neizpolnitve davčnih obveznosti.
- [7] Z odločbo z dne 14. novembra 2016 [...] (ni prevedeno) je tožena stranka, ki je odločala o pritožbi, vloženi zoper odločbo, sprejeto na prvi stopnji, to delno spremenila tako, da je znesek davčne globe znižala na 376.000 forintov, v preostalem pa [navedeno odločbo] potrdila.

- [8] Tožena stranka je svojo odločbo utemeljila s členom 132(1)(c) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: Direktiva o DDV); s členom 37(1), členom 60(1) in (2), členom 65, členom 82(1), členom 85(1)(c), členom 120(b) in členom 140(a) az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (zakon št. CXXVII iz leta 2007 o davku na dodano vrednost; v nadaljevanju: zakon o DDV) ter s sodbami Sodišča Evropske unije D., C-384/98, Kügler, C-141/00, ter Ambrumenil in Dispute Resolution Services, C-307/01.
- [9] V skladu s točko 2 obrazložitve, na katero se nanaša spor, storitev, ki jo je za tožečo stranko opravila španska družba, ne izpolnjuje zahtev za oprostitev davka, določenih v členu 85(1)(c) zakona o DDV, ker nadomestila, ki so navedena na treh računih, pomenijo nekakšno pavšalno tarifo, ki ni ustrezala neposredno dejansko opravljenim storitvam, namenjenim zdravstveni negi zadevne osebe ali diagnosticiranju, obravnavi ali zdravljenju njene bolezni. V okviru storitve IC je namen ponovne preučitve predhodne zdravstvene dokumentacije ugotoviti, ali ima zavarovanec pravico do zdravljenja v tujini, predpogoj česar je to drugo zdravniško mnenje. Navedena španska [družba] ne izvaja diagnostičnih pregledov niti zdravljenja, temveč na podlagi predhodne zdravstvene dokumentacije obravnava in oceni rezultate teh pregledov in zdravljenja, da bi ugotovila, ali je nastalo tveganje, krito z zavarovanjem stranke. Španska družba preuči, oceni in občasno organizira zdravstveno nego, vendar je ne izvaja niti ne obravnava ali zdravi bolezni ali zdravstvenih težav, zato njenih storitev, obravnavanih skupaj ali ločeno, ni mogoče opredeliti kot zdravljenje. Glede na glavni cilj gospodarske transakcije, zajete v navedenih računih, opravljenih storitev ni mogoče opredeliti kot storitve zdravljenja ljudi, oproščene davka, temveč gre v bistvu za strokovne in organizacijske dejavnosti, zato mora tožeča stranka plačati DDV v višini 752.000 forintov.
- [10] Tožeča stranka je v tožbi v upravnem sporu, ki jo je vložila zoper odločbo davčnega organa, trdila, da je ta organ storitve, ki jih je prejela španska družba, opredelil napačno, ker skupina Best Doctors® ne le oceni zdravstvene dokumente, temveč izvede tudi dodatne preglede (na primer histološko preiskavo poslanih vzorcev tkiv), poleg tega pa njene storitve vključujejo iskanje najboljših tujih zdravnikov specialistov in pridobitev njihovega mnenja, tako da je cilj teh storitev zdravljenje pacienta in zagotovitev njegovega čim učinkovitejšega zdravljenja. IC ni upravna obveznost, temveč bistveni element storitve, ki je sestavni del storitev njegovega zavarovanja, v okviru katerih zdravnik ali skupina zdravnikov, ki pripravijo mnenje, postavi diagnozo. Najpomembnejši element storitve, ki jo izvaja skupina Best Doctors®, je ta, da je njen cilj diagnosticiranje zdravstvenih težav in bolezni, kar ustreza pojmu zdravstvenih storitev iz člena 132(1)(c) Direktive o DDV in je zato navedena storitev oproščena davka.

- [11] Prvostopenjsko sodišče je tožbo tožeče stranke razglasilo za delno utemeljeno in davčni upravi naložilo izvedbo novega postopka. Navedeno sodišče je na podlagi izvedenskega mnenja forenzičnega zdravnika, pri pripravi katerega so bila upoštevana zdravniška mnenja, ki jih je pripravila in priložila skupina Best Doctors® po izteku obdobja, ki je predmet inšpekcijskega pregleda, razsodilo, da je cilj storitve IC, ki jo je opravila skupina Best Doctors®, neposredno in nedvomno, tudi s praktičnega vidika, ne le ohranjanje zdravja posameznika, temveč tudi izboljšanje njegovega zdravstvenega stanja ter diagnosticiranje in obravnava bolezni. Poleg tega je menilo, da pogodbe in Posebni pogoji niso podpirali presoje davčnega organa, da je glavni namen IC priprava strokovnega mnenja za ugotovitev, ali ima zavarovanec pravico do dodatnih zavarovalnih storitev. Prvostopenjsko sodišče je davčni upravi odredilo izvedbo dodatnih preverjanj v okviru novega postopka.
- [12] Obe stranki sta pri Kúria (vrhovno sodišče) zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, vložili revizijo.
- [13] Tožena stranka v reviziji ob sklicevanju na sodbo Sodišča Unterpertinger, C-212/01, trdi, da so storitve skupine Best Doctors® le posredno povezane s terapevtskim namenom, zato ni mogoče šteti, da so oproščene davka. Poleg tega navaja, da španska družba ni niti diagnosticirala posameznikov, niti zanje ni skrbel, niti jim ni zagotovila zdravljenja ali zdravstvene nege.
- [14] Tožeča stranka v utemeljitev svoje revizije navaja, da presoja dokazov, ki jo je opravilo prvostopenjsko sodišče, ni bila razumna, ker je mogoče na njihovi podlagi in tudi ob upoštevanju sodb Sodišča Verigen Transplantation Service International, C-156/09, in CopyGene, C-262/08, na vprašanja, vsebovana v navodilih za novi postopek, dati naslednje odgovore:
- (i) izvedensko mnenje, ki ga je pridobilo sodišče, potrjuje, da je neposredni in nedvoumni cilj storitve IC diagnosticiranje, kar pomeni, da ima terapevtski namen in zato izpolnjuje materialnopravno zahtevo storitev zdravljenja ljudi, oproščenih davka;
  - (ii) glede na razlago pogodbe o sodelovanju in Posebnih pogojev, skupaj z njenimi prilogami, je mogoče razbrati vsebino pravnega razmerja, na podlagi katerega skupina Best Doctors® zavarovanemu posamezniku ponuja storitev IC kot zavarovalno storitev, storitev FBC pa je ponujena po diagnosticiranju, kot izbirna in dodatna storitev k dejavnosti diagnosticiranja, pri čemer za storitve skupine Best Doctors® velja enotna tarifa;
  - (iii) iz informacij in podatkov, ki jih je predložila tožeča stranka, je razvidno, da je storitev IC element, značilen za storitev zavarovanja, in da je storitev FBC, kot del storitve, pomožna storitev glede na prvonavedeno. Iz vsega navedenega je mogoče nedvomno izpeljati, da

storitev IC kot bistveni element kompleksne storitve, ki jo izvaja skupina Best Doctors®, neposredno in nedvoumno izpolnjuje terapevtski namen in s tem zahteve storitev zdravljenja ljudi, oproščenih davka, ter je oproščena DDV. Ni potrebe po dodatnem dokazovanju davčne uprave.

[15] Upoštevne določbe prava Unije

Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (Direktiva o DDV)

„POGLAVJE 2

Oprostitev za določene dejavnosti, ki so v javnem interesu

Člen 132

1. Države članice oprostijo naslednje transakcije:

- (a) opravljanje storitev javnih poštних služb, razen prevoza potnikov in telekomunikacijskih storitev, ter dobavo blaga v zvezi z opravljanjem teh storitev;
- (b) bolnišnično in zdravstveno oskrbo ter z njo tesno povezane dejavnosti, ki jih opravljajo osebe javnega prava ali jih pod socialnimi pogoji, primerljivimi s pogoji, ki veljajo za osebe javnega prava, opravljajo bolnišnice, centri za zdravljenje in diagnostiko ter druge uradno priznane ustanove podobne vrste;
- (c) zdravstveno oskrbo oseb pri opravljanju medicinske in paramedicinske poklicne dejavnosti, kot jo opredeli posamezna država članica.“

[16] Upoštevne določbe nacionalnega prava

2007. évi CXXXVII. törvény – az általános forgalmi adóról (zakon št. CXXXVII iz leta 2007 o davku na dodano vrednost)

„POGLAVJE VI

OPROSTITEV DDV

Oprostitev glede na to, da je dejavnost v javnem interesu

Člen 85(1)

Davek je oproščen:

[...] (ni prevedeno) [določba, neupoštevna za obravnavano zadevo]

- (b) za izvajanje storitev – kot so storitve nege ter prevoza ranjenih in obolelih, tesno povezane s temi storitvami in dobave blaga, tesno povezane s temi

storitvami, ki jih izvajajo javni izvajalci, ki delujejo kot taki, v okviru zdravstvene oskrbe ljudi;

(b) za opravljanje storitev – kot so storitve nege ranjenih in obolelih, tesno povezane s temi storitvami – ki jih izvajajo subjekti, ki opravljajo dejavnost zdravstvene oskrbe ljudi, vključno z naturopatijo, in ki delujejo kot taki;“

Postopek pri Kúria (vrhovno sodišče, Madžarska)

[17] Kúria (vrhovno sodišče) mora v okviru postopka z revizijo, ki sta ga začeli stranki, odločiti, ali je storitev, ki jo španska družba izvaja za pritožnico, storitev, ki je v skladu s členom 132(1)(c) Direktive o DDV oproščena DDV.

[18] V skladu s sodno prakso Sodišča Direktiva o DDV (in prej veljavna Šesta direktiva) za DDV določa zelo široko področje uporabe, vendar so tega davka oproščene nekatere dejavnosti. Te oprostitve pomenijo samostojne pojme prava Unije, katerih namen je izogniti se razlikam pri uporabi ureditve DDV od ene države članice do druge. Cilj navedenih oprostitvev DDV je tega davka oprostiti le tiste dejavnosti v javnem interesu, ki so naštet in podrobno opisane v Direktivi. Izrazi, uporabljeni za opis oprostitvev, se razlagajo ozko, saj te oprostitve pomenijo izjeme od splošnega načela, na podlagi katerega se DDV plača za vsako dobavo blaga ali storitev, ki jo davčni zavezanec opravi za plačilo. Vendar mora biti razlaga teh izrazov skladna s cilji teh oprostitvev in zahtevami načela davčne nevtralnosti, ki je neločljivo povezano s skupnim sistemom DDV, hkrati pa je treba zagotoviti, da določbe o oprostitvah DDV lahko učinkujejo.

[19] Iz sodne prakse Sodišča Evropske unije je razvidno, da se člen 132(1)(b) Direktive o DDV [oziroma člen 13, del A(1)(b) prej veljavne Šeste direktive] nanaša na storitve, opravljene v bolnišnici, medtem ko se točka (c) te določbe nanaša na storitve, ki se opravljajo zunaj bolnišnice, tako v ordinaciji izvajalca storitev kot na domu pacienta ali drugje. Tudi pojem „zdravstvena oskrba oseb“ iz člena 132(1)(c) Direktive o DDV je povezan s storitvami, katerih namen je diagnoza, obravnava, in kolikor je mogoče, zdravljenje bolezni ali zdravstvenih težav; vendar iz tega ni mogoče nujno razbrati, da je treba terapevtski namen storitve razumeti zelo ozko.

[20] V skladu s sodno prakso so DDV oproščeni zdravstveni pregledi posameznikov, na zahtevo podjetij ali zavarovalnic, odvzem krvi ali drugih vzorcev telesnih tekočin z namenom analize prisotnosti virusov, okužb ali drugih bolezni v njih, na zahtevo podjetij ali zavarovancev, ali izdaja zdravniških potrdil o fizični pripravljenosti, na primer pripravljenosti za potovanja, kadar je cilj teh storitev zlasti varovanje zdravja zadevne osebe (zadeva Ambrumenil in Dispute Resolution Services, C-307/01). DDV je oproščena storitev (razen osnovne osebne oskrbe in pomoči pri domačih opravilih), nanašajoča se na zdravstveno oskrbo, ki jo opravlja kapitalaska

- družba, ki zagotavlja izvenbolnišnično zdravljenje, vključno s storitvami domačega varstva, in ki jo izvaja usposobljeno zdravstveno osebje (zadeva Kügler, C-141/00), pa tudi storitve, ki se opravljajo po telefonu in ki vključujejo svetovanje o zdravju in boleznih, če uresničujejo terapevtski namen [zadeva X (Oprostitev plačila DDV za telefonsko svetovanje), C-48/19].
- [21] Vendar je Sodišče Evropske unije iz oprostitve davka izključilo pripravo zdravniških mnenj ali storitve zdravnikov, s katerimi se želi preveriti izpolnjenost pravne ali pogodbene zahteve ali ki so potrebne za presojo zahtevkov, ki jih lahko v različnih postopkih uveljavlja določen posameznik (na primer zadeva Finanzamt D, C-657/19). DDV ni oproščena izdaja zdravniških potrdil o zdravstvenem stanju osebe, med drugim za namene podelitve vojaške pokojnine (zadeva Ambrumenil in Dispute Resolution Services, C-307/01), ali potrdil o invalidnosti (zadeva Unterpertinger, C-212/01), ali potrdil, katerih namen ni neposredno povezan z zdravstveno dejavnostjo (na primer zadeva CopyGene, C-262/08 – dejavnosti bank z zarodnimi celicami – ali zadeva PFC Clinic, C-91/12 – estetski ali plastični posegi), ali potrdil, katerih namen je ugotoviti odgovornost osebe in oceniti škodo v sporih v zvezi z osebnimi poškodbami, pa tudi izdaja zdravniških mnenj, ki temeljijo na izvedenskih zdravniških mnenjih in pregledih, pripravljenih brez zdravniških pregledov, ali [izvedba] zdravniških pregledov, katerih namen je priprava zdravniških izvedenskih mnenj o poklicni malomarnosti oseb, udeleženih v sodnem sporu (zadeva Ambrumenil in Dispute Resolution Services, C-307/01). Poleg tega davka niso oproščene določitve dedne nagnjenosti posameznikov k določenim boleznim, izvedene na podlagi bioloških analiz (zadeva D., C-384/98) ali storitev spremljanja prehranjevanja (zadeva Frenetikexito, C-581/19).
- [22] V primeru, ki je predmet obravnavanega postopka, je tveganje, krito z zavarovanjem, poleg smrti in preteka police, resna bolezen. Odgovornost, ki jo mora prevzeti zavarovalnica (tožeča stranka), zajema zdravljenje zavarovanca v tujini in organizacijske naloge, ki so potrebne za to zdravljenje. Storitve, ki jo tožeča stranka prejme kot oproščeno DDV, spada pod zavarovalno storitev, ki jo zagotavlja zavarovanemu obolelemu in, v skladu z zavarovalno polico, je glavni cilj storitve, ki jo ponuja tožeča stranka, omogočiti, da se zavarovancu v primeru nekaterih bolezni zagotovi zdravljenje v tujini, ki ga organizira navedena španska družba, in je zato, v končni fazi, namenjena diagnosticiranju, obravnavi in zdravljenju zavarovanega posameznika. Storitve, ki jo prejme zavarovalnica, je umeščena v ta zapleten sklop, ki zajema različne pogodbe, in posledično – po mnenju senata Kúria (vrhovno sodišče), ki odloča o zadevi – je treba pri odgovoru na vprašanje, ali je navedena storitev oproščena davka, te pogodbe upoštevati.
- [23] Ker je zdravljenje, prejeto v okviru zavarovalnih storitev, namenjeno tudi diagnosticiranju, obravnavi in čim učinkovitejšemu zdravljenju zdravstvenih

težav, ter na podlagi splošnega stališča sodne prakse Sodišča – zadeve M. Unterpertinger, C-212/01; Verigen Transplantation Service International, C-156/09; CopyGene, C-262/08; D., C-384/98; Kügler, C-141/00; Ambrumenil in Dispute Resolution Services, C-307/01; X (oprostitev DDV za telefonsko svetovanje), C-48/19; Peters, C-700/17; Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi, C-597/17; Frenetikexito, C-581/19; Finanzamt D, C-657/19; [...] FC Clinic, C-91/12; Klinikum Dortmund, C-366/12; Solleveld in van den Jout-van Eijnsbergen, C-443/04 y C-444/04, in Future Health Technologies, C-86/09 –, senat Kúria (vrhovno sodišče), ki odloča o obravnavani zadevi, meni, da je v zvezi z dejanskim stanjem obravnavane zadeve potrebna dodatna razlaga člena 132(1)(c) Direktive o DDV zahteva .

[24] [...] (ni prevedeno) [ponovitev vprašanja za predhodno odločanje, navedenega v izreku]

[25] [...] (ni prevedeno) [postopkovni element nacionalnega prava]

Budimpešta, 17. junij 2021

[...] (ni prevedeno) [podpisi]

DELOVNI DOKUMENT